

1255

C O D I C E S

1256

Si Theſium XIV. (tot enim numero ſunt) literas initiales componas, habebis: *Ferdinandus III.* qui ejus aetatis luſus fuere.

CCCXXVI.

618 Codex membranaceus lat. Sec. partim XIII. partim XII. Foliorum nunc 160. 4. a diverſis manibus partim lineis longis, partim vero per 2. columnas exaratus complectitur ſequentia: I. Traſtatum Theologicum de *Deo*, cujus prima Quaefſtio: *Vtrum Theologia ſit ſcientia?* Ultima: *Utrum plures ydee ſint in deo?* in qua abruptitur. Autor nullibi notatur.

II. fol. 57. Incipit uita ſancti ſilueſtri pape. Hoc tenore: *Sanctus Silueſter cum eſſet infantulus a uidua matre iuſta nomine et opere nutritus traditus eſt cirino prebitero &c.* Vide, ſi placet, quae

de hac *Vita* ad Cod. CCXCVIII. dicta ſunt. In praefenti concordat cum Exemplo *Bon. Mombritii de Vitis SS. T. II.* ibid. citato uſque ad verba: *et inestimabilem affluentiam gaudiorum*, poſt quae in Codice additur fabuloſa Narratio Somnii *Constantini M.* in quo a *Silueſtro* juſſus eſt oratione *Aniculam* mortuam ad vitam revocare; haec vero *Anicula Byzantium* erat, ab ipſo deinceps reſtaurandum et ſuo compellandum nomine. Figmentum hoc ita incipit: *Post hec Constantinus auguſtus habuit bellum ſcitarum et uictoria celebrata cum eſſet in partibus traciaram in ciuitate que bizantium uocabatur, uidit ſomnium &c.* Et finit: *et appellata eſt conſtantinopolis. id eſt conſtantini ciuitas. uſque in hodiernum diem.*

III. fol. 86. Incipiunt nomina epiſcoporum ſanctae coloniienſis Eccleſiae.

*Pontificum geſta breuitate profatur honeſta
Urbiſ agripine diſcreto ſingula fine.*

Catalogus ſic init: *Aput agrippinam nobilem ciuitatem gallie primus adeptus eſt epiſcopatum ſanctus maternus treuirorum ac tungrorum pariter epiſcopus. Anno ibeſu XC. IIII. Domitiano imperatore regnante. ſeditque annis XL. et obiit Colonie ſub adriano imperatore. Anno domini C. XXIII. Qui treuerim delatus cum ſanctis Eucharzio et Valerio honorifice eſt tumulatus. Vides, ſermonem eſſe de Materno, quem quidam a S. Petro ſubmiſſum eſſe uolunt;*

verum ab a. 94. ad an. 123. non 40. ſed ad ſummum 30. anni fluxere. Pergit Noſter: *Deinde uſque ad effratam (Euphratam) hereticum nullus colon. eccleſiae preſuiſſe diſcoſcitur. de quo varie traduntur coniecturae. uel quod in paganismum fuerit relapſa. uel ſi qui epiſcopi ſucceſſerunt. ob perſecutionem latenter preſuerunt. uel ſicut beatus maternus ſucceſſores eius cum treuerenſi Coloniienſem eccleſiam uſque ad preſatum hereticum regebant. Coniecturis huiusmodi*

modi opus non est iis, qui *Maternum* ad Seculi IV. initia deponunt; tunc enim inoffenso pede procedit series, ut in *Galliae Christ.* T. III. p. 621. quacum nostram contendi, et sequentia observo: *Euphratam* nostra non computat, *Aquilinum Solatium* adpellat, *Simoneo Remedium* subdit, a quo statim transit ad *Kunibertum*, *Agilolfum* praeposit *Reiginfrido*, *Hildeggerum* ait occisum in monte, qui dicitur *Wiberg*, *Hildebertum* dissimulat, *Waldradam Lotharii* Imp. concubinam disertè *Guntharii* Ep. sororem vocat, eumque probabilius apud *Xanctum* (Xanten, Santen) quam *Zanecis*, ut in suo Catal. habet *Levoldus* T. II. *Rer. Germ. Meibom.* periisse adfirmat, *Hugonem* et *Hilduinum* omittit, de *Brunone* I. istud notabile: *factus Episcopus sponsam suam inclitam Coloniae a iugo ancillari excussit. frenum tributis eius soluit ac libertati eam pristinae donans primus in ea*

*Militat haut aliquis nisi miles. militat autem
Omnis amans. ergo nil nisi miles amat.*

Sequitur in speciem oppositis:

*Solus in arte sagax est clericus. ergo decenter
Solus amat, cum sit arte regendus amor.*

Clericum, quaeso, hic accipe, ut solebat, hominem literatum, Notarium, Scribam &c.

V. fol. 91. *Incipiunt sententiae bone circumquaque collectae.* Puta e *Bernardo*, *Hieronymo*, *Gregorio M.* *Augustino*, *Beda* &c.

glorie benedictionem inseruit. In ceteris cum *Gallia Christ.* conspirans ita definit: *Quinquagesimus II^{us}.* *successit Engilbertus de valkinberg prepositus maioris ecclesiae Colon.* Itaque annus MCCLXII. illi extremus est, sed cum haec verba a diversa manu sint, Series ipsa aliquo tempore prius conscripta videtur. Hinc antiquior *Catalogis* illis, quorum praevie l. cit. meminit *Gallia Christ.* et fertilis rerum praecipue, quod ad posteriores Praefules adinet, nec autoritatis spernendae.

IV. fol. 90. p. 2. *Indiculus Imperatorum a Carolo M.* adjectis cuiusvis annis Regiminis, si ultimum demas *Fridericum* II. cui cum nihil additum sit, eo vivente, igitur ante an. MCCL. scriptum coniecto. Comparet in eo etiam *Cendeboldus*. Ad calcem legas *Feriatii* cuiusdam verficulos, qui repraesentari merentur:

VI. fol. 95. *Visio Tungdali, Tundali, Tbundali, Tondali* Militis *Hiberni* patria *Cassellensis*, cuius Anima peregrinata e corpore Damnatorum poenas et Beatorum gaudia lustrasse dicitur. Incipit Prologus: *Uenerabili ac deo devote*

deuote domine G. dei dono abbatisse frater Marcus sibi deuotus famulus utinam tam ualidum quam paratum seruitium. Cum multi sint uocati pauci uero electi &c. Ignotum hunc *Marcum* interpretem tantum egisse, ex his verbis liquet: *Placuit namque uestre prudentie quatenus misterium quod ostensum fuerat Tungdalo cuidam hybernigeno noster stilus licet ineruditus de barbarico in latinum transferret eloquium.* Itaque Autor ipse, qui narrationem aut ex ore ipsius *Tungdali* excepit, aut se excepisse finxit, sermone tunc *Hibernis* proprio, et nunc etiam Plebi familiari conscripsisse eam videtur. An *Αυτογεαρον* istud etiamnum extet, *Tannerus* in *Biblioth. Brit. Hib.* non memorat. *Prologum* porro nostrum, in quo *Visto* anno MCXLIX. adfigitur, *Martenius* demum T. I. *Anecd.* p. 490. produxit, cum *Visto* ipsa jam a *Vincentio Bellovac.* inserta fuisset, facta etiam *Marci* nostri mentione, *Libro XXVII. Speculi Historial.* c. 88. impressaque Sec. XV. latine, germanice et belgice, ut habes in *Supplemento* meo *Maittairiano.*

VII. fol. 100. p. 2. *Incipit passio beate katerine uirginis et martiris.* Initium: *Tradunt annales hystorie &c.* Eadem prorsus indicata est alibi, ut *Index* docet.

VIII. fol. 113. *Incipit uita sancte belene matris constantini imperatoris.* Initium: *Cum rex regum et dominus dominantium ecclesie sue quam per infirma mundi*

plantauerat &c. Exemplum hujus non tam *Vitae*, quam *Homiliae* in transitum B. *Helenae* nacti sunt e Collegio Canon. Reg. *Bodenssi* Hagiographi *Belgae*, illudque recensitum dedere ad diem 18. *Augusti* p. 578. quo te, si lubet, refer.

IX. fol. 115. *Incipit passio beate margarete.* Initium: *Post passionem et resurrectionem domini nostri ihesu christi et gloriosam ascensionem eius in celos &c.* Habetur in *Bon. Mombrittii* T. II. de *Vitis SS.* ubi, qui totam narrationem texit, *Theotimus* minus recte, ut puto, *Tectinus* dicitur.

X. fol. 119. p. 2. *Incipit passio beati Thome apostoli.* Initium: *Apparens dominus apostolo suo thome apud urbem cesaream ostendit ei prepositum familie regis indorum gundiforum nomine &c.* Eadem, sed succinctius, legas apud mox cit. *Mombrittium.* In *Cod.* tamen adiecta sunt *miracula beati thome apostoli*, Fabula scilicet de Eo fingulis annis Populo Eucharistiam distribuente, de qua jam actum *Cod. CLXV.* quaeque rhythmis germanicis conclusa *Bambergae* 1493. 4. typis prodita est.

XI. fol. 121. p. 2. *Passio beatorum apostolorum petri et pauli.* Initium: *Paulus seruus domini uocatus apostolus ihesu christi. cum uniuersas grece partes &c.*

XII. fol. 122. *Passio beati iacobi apostoli.* Initium: *Apostolus domini nostri ihesu christi iacobus beati iohannis ewangeliste germanus &c.*

XIII. fol. eod. p. 2. *Vita beati philippi apostoli.* Initium: *Cum post ascensionem domini predicasset gentibus in scitia beatus philippus &c.* Geminam huic *ἑπιτομῆν* exhibent *Bollandiani* ad diem 1. *Maji* p. 11. quemadmodum omnibus tribus familia apud *Mombritium* cit. invenias.

XIV. fol. 125. praevio tamen *Indice Incipit Gemma. De diuinis officijs per circulum Anni.* Ut ad *Cod. DCCXCI.* observavimus, *Honorii Augustodun.* est. Praeit *Epistola Solitariorum: Agmen in castris æterni regis &c.* sed *Opus* in tractatione de *Oratione Dominica* ad illa verba: *cum nos filio eius uniti* — abrumpitur; quod dolendum, cum *τα σωζόμενα* ab eleganti manu sint.

CCCXXVII.

374 Codex chartaceus lat. Sec. XIV. Folior. 92. f. per duas columnas admodum nitide scriptus, rubricisque pernotatus est *Tractatus de Deo* ex intima *Theologia scholastica* petitus, cujus *Praefatio* excidit, unde nomen *Autoris Raymundi* e calcæ praeoccupare cogor. Initium ejus nunc est: *De prima distinctione. Distinctio ista in duas partes est diuisa. Prima est de principiis. Secunda est de regulis. Principia enim sunt XVIII. videlicet. bonitas. Magnitudo. Eternitas. Potestas. Intellectus &c.* Quo loco habita fuerint *Autoris subtilitatibus Aristotelicis* penitus innutriti aevo linguarum praesidia, liquet fol. 87. ubi de *Sensu*

Autoritatis tanquam genere agens quatuor illi species subjicit, videlicet *Litteram, Allegoriam, Tropologiam* et *Anagogiam* et addit: *Et quia ista Vocabula sunt Greca et barbara, impediunt linguam latinam. Vnde propter hoc volumus venari istas species quatuor modis. ut euitemus confusionem umbram et sensum enigmatum grecorum ut ad clarum spiritum latinorum veniamus.* Itaque vocabula *Fundamentum, paries, tectum, habitatio* substituit. De *Libro* suo ita finit: *Qua de causa correctioni ipsum submitto romane ecclesie sacrosanctæ tamquam catholicus christianus.* Additur literis grandiu- sculis: *Ad laudem et honorem Domini nostri ihesu cristi Et beate Marie semper Virginis matris eius. etiam angelorum et sanctorum omnium paradisi. Factus est Liber iste quibus ipsum offero et comendo et ipsum per consequens Patri sanctissimo domino Clementi V°. Et venerabilissimis dominis Cardinalibus recomendo. Et excellentissimo phylippo francorum Regi Domino una cum clericorum parisiensium reuerendissima facultate. Supplicando prout possum quatenus videant librum istum et ipsum promoueant multiplicent et exalcent. quia dei factus est ad honorem. Finiuit Raymundus librum istum diuina gracia adiuuante apud montepessulanum in Mense May. Millesimo Trescentesimo 8°. Incarnationis domini nostri ihesu christi. Deo Gratias. Amen.* Est hic famosus ille *Raymundus Lullus Majoricensis tertii Ord. Francisc.* notaturque